

▷ Rozhovor s Antonínem Macečkem,
kapelníkem desetileté Lucrezie Borgia

Historická nepřesnost je hrdelní zločin...

BUDE NA ZAHRADĚ

■ Lucrezia Borgia

foto archiv

Už deset let patří k naší folkové scéně znojmská skupina Lucrezia Borgia. S jejím kapelníkem Antonínem Macečkem hovoříme o historii kapely i o historii jako inspiračním zdroji, o vydaných albech, o vedlejších projektech a také o jeho plánech do budoucna.

Skupina ve skupině

● *Lucrezia Borgia nedávno oslavila 10 let svého fungování. Co tě, Tondo, vlastně v roce 2000 k založení kapely vedlo?*

Někdy od roku 1986 dělám historický šerm a posledních asi 15 let jej i vedu. Už zdě jsem psal šermířské hry a pohádky s písničkami a nutil šermíře, aby mi je i zpívali. A když už toho bylo moc a víc jsme zpívali, než šermovali, rozhodl jsem se, že si pod hlavičkou Přemyslovců, jak se naše skupina historického šermu jmenuje, vyrobím skupinu ve skupině. Navíc čas od času byl zájem i o dobovou hudbu a někdy v roce 1999 při zajišťování jednoho vystoupení přišel opět tento

požadavek a já jsem nic nesehnal. Tak jsem se rozhodl, že to zkusím sám. Pár týdnů na to bylo, písničky jsem měl naskládané už z předchozích scénářů, děvčata ze souboru zpívala pěkně, uměla na zobcovky, já na kytaru a trochu violoncello, jeden ze šermířů vlastnil djembe, a tak jsme secvičili asi deset jednoduchých písniček, které poté v roce 2003 vyšly i na prvním CD Lucrezie *Pojď dál a dík*. Nejdůležitější pro hudební budoucnost souboru bylo, že se mi podařilo přesvědčit jednoho z nejlepších bubeníků ve Znojmě, Milana Kratochvíla, aby to s námi zkusil. Sice nechápal, co po něm vlastně chci, ale neřekl ne. Od té doby nás skvěle táhne, i když jako zasloužilý ženáč a otec už tolik času nemá. Jako jediný

však stojí od prvopočátku vedle mě v kapele.

● *Jak tedy vypadala první sestava?*

Právě Milan Kratochvíl má zásluhu na tom, že Lucrezii rozšířil znojmský rocker a kytarista Jirka Stritzko. Bylo jaro 2000 a my jsme nacvičovali jedenkrát týdně vždy po jedné písničce. Měli jsme pár nahodilých vystoupení a šlo to pomalu do ztracena, jenže pak přišel kontrakt ze zahraničí. S deseti písničkami a v mizerných kostýmech jsme vyrazili na pětileté angažmá v Rakousku. Že to nakonec potrvá tak dlouho, jsme ovšem tenkrát vůbec netušili. Hráli jsme těch našich pár hitů i třikrát, čtyřikrát za sebou, někdy i sedm dní v týdnu. Po pěti letech intenzivního muzicírování už repertoár vypadal trochu jinak. V roce 2005 by-

la Lucrezia, bez přehánění, schopna hrát i několik hodin v kuse vlastní věci, aniž by se opakovala. Vypadá to jako bláznovství, ale abychom z toho úplně nezblbli, nacvičování nových písní pro nás bylo i určitým útekem od ponorky. Došlo také ke kuriózní situaci, kdy jsme si vyrobili vlastní duplikát souboru s téměř totožným nástrojovým obsazením i repertoárem. A v tomto alternativním uskupení začala hrát naše současná děvčata Jana Vojáčková a Iva Burdová. To byl rok 2001–2002. Stále častěji jsme si je začali brát na zajímavější akce, a když jsme sekci B rozpustili, obě nám zůstala věrna a od toho okamžiku už žádná změna v souboru nenastala.

● *Od začátku jsi prakticky výhradním autorem v kapele, k níž sis navíc při-*

bral další projekty. Kde se v tobě bere takové množství nápadů?

Občas se dočtu, která se skladatelé odvolávají na zaslání nápadů shůry. Každý, kdo si tím neprochází, si okamžitě pomyslí něco o blábolu, ale ono je to ve skutečnosti opravdu víc než šilené. Prostě to tak je. Nazvěme ten zdroj inspirace třeba múzy. Někdy pošlou nečekaně, třeba i na dálnici, jindy poprosím a čekám. Budeš se divit, ale vždy pošlou. Jenom je třeba být ve sítěhu a neprošvihnout to. Potom se sluší poděkovat. Často přijde celá písnička i ve snu. Když dělám na sílu a čekat nechci, většinou to za nic nestojí. Takhle to mám. A protože žiji s hudbou skutečně od rána do večera, tak se tam nahore asi hodně potí. A texty? Tak to je dřina, ne vždy korunovaná úspěchem.

Dělal jsem umění na Kanárech...

● V roce 2003 jste vydali první album s názvem *Pojď dál a dík*. Koho jste zvali dál a komu jste děkovali?

Pro mě bylo toto období nejhroším obdobím v mém osobním životě. A myslím, že hlavně díky Lucrezii jsem se z toho nějak vyhrabal. Zůstal jsem sám s třináctiletým synem a jediným unikem mi byla opravdu jenom muzika. Album *Pojď dál a dík* je věnované mé ženě a od toho se odvíjí i ten název. Na CD jsou zachyceny naše první skladby, spíš popěvky. Mělo to být propagační demo, na koleně střížené, ale rakouská firma nás požádala stylem teď, nebo nikdy. Udělali si svůj booklet. Nechali jsme toho nalisovat neskutečných 7000 kusů, oni si vzali pět, my si na zbytek udělali booklet svůj a bylo. Když jsem se našeho promotéra po nějaké době ptal, jak to dopadlo, říkal, že už všechno mají dávno pryč. Lucrezia toto CD moc ráda nemá, je to přece jenom demo, ale dodnes je zasíláme nejčastěji. Hodně písní z něj hraje doteď a je naše asi neznámější. Pro mě bylo psaní těchto songů v té době unikem z depresivní reality. Snad proto ze mě v té době padaly takové perly jako *Od jara do jara* nebo *Dva zlaté za cigána* a jiné, za které se ještě dnes červenám.

● V tomtéž roce vznikla i tematická deska *Město králů*, kterou se hlásíte ke svému domovskému Znojmu...

Město králů je skutečně náš hold městu Znojmu, jeho bohaté historii a krásným pověstem. Díky tomuto projektu jsem se dostal do starých kronik, poznal spoustu zajímavých znojemských pověstí. Tentokrát nejdříve vznikaly texty, které jsem kuriózně zhudebňoval na Kanárech. Táhl jsem tam s sebou kytaru, syn se koupal a já celý týden místo ráchání víceméně strávil na pokoji a dělal „umění“. Na CD hostuje velké množství zpěváků předních znojemských skupin všech žánrů včetně excelentního Záviše ve dvou písničkách. A v jedné si zazpívala i naše původní zpěvačka Isabela Tomanová.

● *Od hradu k hradu* – to je titul třetího alba. A právě na různých hra-

dech a také městských slavnostech jste myslím původně vystupovali především. Dokázal bys datovat, kdy se z „jarmareční“ Lucrezie stala kapela, která vystupuje i na běžných folkových festivalech?

Je pravda, že jsme valili album za album a vznikalo také enormní množství písní – to jsme stále v tom rakouském období. Festivaly, to byl jeden z důvodů vytvoření alternativního souboru. Už nás nebavilo hrát jen venku, potřebovali jsme hrát doma, před těmi, kteří nám třeba budou i rozumět. Potřebovali jsme zpětnou vazbu našeho snažení. Ale teprve tady jsme začali obrážet ty hrad. Festivaly ve větší míře přišly až s albem *Válka růží*.

● Mezitím vzniklo také německy zpívané CD *Galgenslieder, Šibeniční písně...*

Ano, to bylo třetí album v krátké době za sebou. Byla to zakázka pro rakouskou stranu, zhudebněně básně Christiana Morgensterna v originálním jazyce. Ovšem vydání nešlo tak hladce a proto CD, natočené roku 2003, vyšlo až o dva roky později. Také pro zahraniční publikum, konkrétně pro Italy, vzniklo později CD *Perché l'e da regalar*, což znamená *Protože je to dárek*. Je to asi naše nejdobovější album, složené ze starošpanělských, latinských a dalších tradičních, ovšem opatřených našimi nápěvy.

My o koze...

● *Tvá fascinace starými mýty a legendami se naplno projevila v projektu Valpuržina noc, ale do prastaré vrstvy lidových tradic jsi sáhl už na tematické desce O Hroznové koze. Bereš písně o dávno zapomenutých zvycích a pověstech „jen“ jako připomínku minulosti, nebo jako něco, čím sám žiješ a co bys rád oživil?*

Jsem velkým milovníkem historie a nejenom té naší. Mezi mé nejoblíbenější spisovatele patří Sienkiewicz, Waltari nebo třeba naše Jarmila Loukotková, ve škole nejoblíbenější předmět byl vždy dějepis a religionistikou se zabývám na různé úrovni opravdu snad už od dětství. CD *O Hroznové koze*, koláží pověstí na dané téma, proložených našimi písněmi, jsem inicioval já. Podařilo se mi nadchnout pár dalších nadšenců, získat podporu znojemského spolku Hroznové kozy, oni se zapáleně do projektu vložili, získali pro něj mimo jiné např. i Ivu Janžurovou, která nezaměnitelným způsobem jednu z pověstí namluvila. Mně zase udělal velkou radost Zdeněk Kluka (Progres 2, Čankišou), který přijal mou nabídku a dvě z našich písní velmi charismatičticky nazpíval. Vše mělo vyjít ve formě 2CD, ale nakonec jsme to zredukovali na nosič jeden. Všechny písně byly pochopitelně nějak kráceny, z některých zůstalo třeba jen pár taktů a na některé se nedostalo vůbec. Tudíž i z toho důvodu vzniklo a v limitovaném nákladu posléze i vyšlo další CD *Jeden o voze a my o koze*.

● Už jsme zmínili také album *Válka růží* z roku 2005, které považují za je-

Nadace historické a kulturní dědictví regionu Budyně n.O.,
Město Budyně n.O. a MPZ Agency Roudnice n. L. pořádají na nádvoří Vodního hradu

FESTIVAL

CELTIC CIRCLE KELTSKÝ KRUH 2011

15. 7. 2011 | 20.00
IRSKÝ VEČER, SESSION

16. 7. 2011 | 13.00 – 0.30

PŘEHLÍDKA KELTSKÉ, IRSKÉ A ALTERNATIVNÍ HUDBY,
TANCE A KULTURY

ASONANCE, IRISH DEW, SHANNON, MARW, ROMANIKA (SK),
BRAN, VLTAVÍN, AVALON, ŠKOLA IRSKÉHO TANCE COISCEIM,
ohňová vystoupení a další.

UKÁZKY ŘEMESEL – TRŽIŠTĚ, WORKSHOPY

(šerm, tanec, žonglování a další)

Na vyhrazeném tábořišti možnost stanovat od pátku do neděle !!! ZDARMA !!!

Více info na www.keltskykruh.cz

O novém čísle časopisu FOLK
se dozvíte na Radiu Proglas každou
druhou sobotu v měsíci v 16.25 hodin

Každý den od pondělí do pátku od 19.15 můžete na Proglasu

www.proglas.cz

poslouchat 45minutový hudební rozhovor jak se vám líbí.

Z červnových témat vybíráme:

- 2. června: Druhá tráva
- 3. června: Adam Katona
- 6. června: Pětník
- 9. června: Jananas
- 13. června: festival Zahrada
- 17. června: Jaryn Janek
- 20. června: Quanti minoris
- 22. června: Klára Šimková + Markéta Hávová

Kompletní přehled témat a podrobnosti najdete
na webu hudba.proglas.cz.

den ze zásadních zlomů v historii kapely. Ve své recenzi jsem psal o posunu interpretačním i tematickým (směřem ke „keltskému folku“ – mj. i díky spolupráci se skupinou Shivers.) Vnímáš i ty toto album jako přelomové?

V roce 2005 stále ještě probíhalo naše rakouské období, ale už jsme pomalu začínali obrážet i festivaly – Zahradu, Folkovou růži... Hraní na druhé straně hranic už nebylo tak intenzivní, takže jsme druhý soubor rozpustili, ale občas bylo potřeba ještě vypomoci. Na Folkové růži jsem poprvé slyšel Shivers, kteří zde docela čněli nad ostatními soubory. Se současným kapelníkem Shivers Štefanem Schwarcem jsme si padli do noty. Přizval jsem je na desku a oni za nás několikrát zaskočili i na druhé straně hranic. **Válka růží** pro mě opravdu znamenala potřebu změny a Shivers byli ten čerstvý vítr. V každém případě se album žánrově rozpáhlo víc než kterýkoliv předchozí. Přesto asi nejznámější píseň Lucrezie *Za Boha, za žold a za víru* je strážena ještě přesně v duchu starších historizujících songů.

● **Dalším klíčovým bodem byl úspěch tvého vedlejšího projektu, Burany. Neuvažoval jsi po vítězství na Zahradě, že s Lucrezií skončíš a budeš se věnovat jen Buraně?**

Burana Orffchester, to byl nápad při natáčení **Hroznové kozy**, kdy se sešla velká koncentrace zajímavých muzikantů. Už **Hroznová koza** zní docela v duchu balkánských inspirací a vlivů. Mě tenhle zvuk docela zaujal, ale bylo mi jasné, že Lucrezia tímto směrem asi nepůjde. Část kapely, Ivu a Mildu, to ale zajímalo, a tak jsme se do toho pustili. Vůbec jsem netušil, že to může takhle zabodovat. Ale končit kvůli Buraně s Lucrezií, to mě nenapadlo nikdy. Burana je hromada krásných bláznů, chvílemi docela nezvladatelná, ale Lucrezia je rodina.

Velký projekt byl můj sen...

● **Snad každá folková kapela se během své kariéry chce nějak vypořádat s tématem Vánoc. Co bylo pro tebe důvodem k natočení vánoční desky?**

Každým rokem Lucrezia pořádá adventní koncerty. Vždy jsem pro tu příležitost napsal nějakou novou pseudovánoční píseň. A za ty roky jich na jednu bylo tolik, že už jsme nemusejí hrát všechny ty *We Wish You A Merry Christmas* a *Tiché noci*. Tak jsme si k tomu udělali vánoční dárek. Myslím si, že naše album **Když jsou ty Vánoce** se liší od ostatních právě přístupem k tématu. Od začátku bylo jasné, že na něm budou pouze naše původní písně s nějak nastavenou vánoční tematikou a že to nebude jenom ufnukaná nebo hláholící deska. Je tam široké spektrum nálad. Posbírat nejznámější vánoční pecky, to pro mě nemá žádný význam a ani mě to samotného ne baví takto poslouchat. Čest výjimkám jako Čechomor. Ale o to víc si vážím například toho, jak to udělal Jablkoň, Ulrichovi nebo třeba Ghymes.

● **Od všeho, co dosud Lucrezia natočila, se nejvíc liší projekt **Valpuržina noc**. Jak tento nápad propojit historizující folk s hardrockem až metallem vznikl?**

Velký ucelený projekt byl můj давнý sen, jenom jsem stále hledal, jak to udělat, a nakonec to přišlo docela přirozeně. Jakmile bylo téma, bylo vymalováno. Původně to měla být snad jen dvacetiminutová suita, ale když jsem oslovil kluky bigbitáky z Jihlavy, bylo mi líto nevyužít jejich potenciálu, a tak jsem to začal rozšiřovat, hledat mústky mezi jednotlivými písněmi, které měly stát samostatně, až mi to nakonec dávalo jakousi kostru příběhu, kterou jsme společně oblékli. Asi bych to ale úplně příběhem nenazval, tedy ales-

je spolupráce rozšířila na další společné projekty do budoucna. Nemožu se také nezmínit o bubeníkovi Burany a polovině kapel v Jihlavě Kuldovi (je to tajné, ale jmenuje se Michal Dostál), který mě hodně podpořil jak psychicky, tak svým umem, když si vzal na starost celou bigbitovou větev a strávil na tom opravdu neskutečně času. A co bych si zopakoval nerad? Nevím, myslím, že všechno bylo tak, jak mělo být.

Lucrezia pořádně přitvrdí

● **Vím, že bys rád **Valpuržinu noc** předvedl živě. V jaké fázi jsou tedy přípravy?**

■ Lucrezia Borgia: Po rakouském období přišlo období festivalové... foto archiv

poň ne takovým, jaký by měla mít klasická rocková opera. Spíše je potřeba určitá míra obrazovosti, kterou plánuji, pokud se to v budoucnu podaří, podpořit vizuální složkou.

● **Musím připomenout, že **Valpuržina noc** vznikala dlouho, v různých studiích, a že to byl projekt finančně velmi náročný. Co tobě tato zkušenost dala pozitivního a co by sis nejraději už nikdy nezopakoval?**

Pět let je kus života. O financích se mi bavit nechce, protože by stejně už nikdo dnes nepochopil, proč někdo z vlastní kapsy vyhodí tolik peněz do projektu tak těžko realizovatelného živě, když je to dnes de facto jediný způsob, jak ho dostat mezi lidi. Ale daleko důležitější je pro mě to, že jsem se seznámil se spoustou krásných lidí, skvělých zpěváků, k nimž jsem za dob svého mládí sám vzhlížel jako k idolům. Opětovně to byl Zdeňěk Kluka, s Frantou Segradem je to už naše, včetně Burany, čtvrtá spolupráce. Nově s námi hostuje skvělý Milan Schelinger, rocker a zpěvák s hlasem ne nepodobným svému bratrovi Jiřímu. Dále Roman Dragoun, ale i mladší kluci, moji vrstevníci Honza Klíma z Gothardu nebo Roman Dostál z Oborohu. S mnohými z nich se mo-

Valpuržina noc jako celek není momentálně bez velké finanční podpory dost dobře realizovatelná. Ale nacvičujeme z ní vybrané písně, které zařadíme do koncertního playlistu. Takže Lucrezia asi chvílemi pořádně přitvrdí, o čemž se určitě přesvědčí návštěvníci letošní Zahrady a jiných akcí, na nichž se letos představíme v rozšířené sestavě. Kromě toho, že rocker Jirka Stritzko opráší řádně nastrojenou elektrickou kytaru, Lucrezií v klasické sestavě doplňuje už výše zmíněný bubeník Kulda a baskytarista Vašek Souček. Ale abych nevydělil naše skalní příznivce, Lucrezia bude dál fungovat i jako akustické uskupení hrající o zámcích, hradech, bitkách a historických slavnostech.

● **Vyjmenovali jsme řadu natočených alb, ale kapela má spoustu oficiálně nevydaných písní, které v současné době zveřejňujete na internetu...**

Když jsme loni zvažovali, jak oslavit desáté výročí, dospěli jsme k tomu, že než udělat jeden velký koncert se spoustou hostů, bude lepší každý měsíc po dobu jednoho roku nahrát jednu úplně novou píseň, podpořit ji nějakým jednoduchým obrazovým ztvárněním a nasadit na YouTube ke stažení jako dárek všem našim příznivcům. Tak

jsme se do toho v dubnu 2010 pustili. Každý měsíc jedna píseň, kterou žhavě vytvoříme, putuje na net. Většinou ani nevíme, která to bude příští měsíc. Nejde to tak hladce, jak to vypadalo, a nějaký skluz už vznikl, jak svěžně o obrazovém obsahu. Klipů zatím vzniklo osm a všechny je možno stáhnout nebo pustit jak na YouTube, tak na našich stránkách www.borgia.cz. Docela zajímavé bylo zjištění, jak svižně dokáže internet pracovat. Už v letních měsících minulého roku po nás posluchači chtěli, abychom některé z nich hráli, a my je samozřejmě ani neuměli. Ale slibujeme, že letos i na mnohé z nich dojde.

● **Na který koncert Lucrezie za celých těch 10 let nejraději vzpomínáš?**

Jeden z nejkrásnějších byl na brněnské Muzejní noci v roce 2009. Hráli jsme snad tři hodiny a o každé přestávce stála nekončící řada lidíček na naše CD. To bylo opravdu neopakovatelné. Ještě dnes mi občas někdo napíše nebo zavolá, kdy zase budeme v Brně, a připomene onu noc.

● **K vašim koncertům patří historické oděvy. Mají evokovat nějakou konkrétní dobu, nebo jde o směs prvků z různých období?**

Už to není tak striktní jako na začátku, stále častěji vystupujeme bez speciálních kostýmů. Ale naše kostýmy odrážejí docela věrohodně dvě období. Jednak dobu vlády Borgiů, což jsou honosné renesanční kostýmy, a potom gotické, ve kterých vystupujeme nejčastěji. Jako dlouholetý šermíř si nemohu dovolit, aby mě někdo napadl za historickou nepřesnost. To je u šermířů hrdelní zločin. Botami počínaje, čepicí konče.

● **Kam by mohla Lucrezia Borgia jít dál?**

Už se těším na reakce publika s novým rockovým modelem Lucrezie, na kterou hodně sázím. Pokud nás to nesrazí na kolena, mohla by právě toto být budoucnost souboru třeba na dalších deset let. No a rád bych se všim všudy udělal tu naši **Valpuržinu noc**, jak se sluší a patří.

● **Máš další sny, které by sis rád splnil?**

Snů není nikdy dost, alespoň těch pěkných. Lucrezia Borgia i Burana Orschester jsou striktní stylizace do určitého mustru. Lucrezia si hraje na rytíře, Burana ulítává na bázi crazy komedie. Ale málokdy se v nich promítá moje vnitřní já a to mi stále častěji začíná chybět. Před dvěma lety jsem vyrobil hudební soubor Co kdyby ryby, po kterém zůstalo čtyřpísňové demo, a tehdy jsem si představoval, že by se nějakou folkrockansonovou formou mohl najít prostor pro moje osobní vyjádření. Ten projekt jsem však byl nucen po kratičké epizodě stopnout. Letos bych se k němu chtěl vrátit, protože čím dál častěji přicházejí písně, se kterými vnitřně rezonuju, ale zatím musí bohužel ležet v šuplíku.

MILAN TESAŘ
(RADIO PROGLAS)